

Spor Yapma Durumlarına Göre Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Örneği)

Sinan Akın¹, Piyami Çakto²

Özet

Çalışmanın amacı Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nde eğitimlerine devam eden spor yapan ve yapmayan bireylerin problem çözme becerilerini incelemektir. Çalışmanın evrenini Kütahya Dumlupınar Üniversitesi bünyesinde bulunan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise Merkez ve Germiyan Yerleşkesinde eğitimlerine devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grupları randomize olarak belirlenmiştir. Çalışmaya 251 kadın, 199 erkek olmak üzere toplam 450 kişi katılmıştır. Ölçüm aracı olarak Heppner & Peterson (1982) tarafından geliştirilen, Şahin, vd., (1993) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Problem Çözme Envanteri kullanılmıştır. Elde edilen verilere Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmış olup elde edilen çarpıklık ve basıklık değerleri nedeniyle Independent Sample T-Testi testi uygulanmıştır. Elde edilen verilere göre cinsiyet değişkenine bağlı olarak toplam puanlar ve alt boyutlar arasında anlamlı bir farklılık söz konusu değildir. Yine spor yapma değişkenine bağlı olarak toplam puanlar ve alt boyutlar arasında anlamlı bir farklılığa rastlanamazken, Kaçınan Yaklaşım alt boyutunda anlamlı bir farklılık söz konusudur. Ayrıca Toplam Puan ile Problem Çözme Becerisi ve Yaklaşma, Kaçınma alt boyutları arasında yüksek düzeyde, diğer alt boyutlar arasında ise düşük ya da orta düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak spor yapmanın problem çözme noktasında etkili bir faktör olmadığı saptanmıştır. Ama spor yapanların problem çözme becerilerinin kısmen de olsa spor yapmayanlara oranla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Beceri, Çözme, Öğrenci, Problem, Spor*

Comparison of Problem Solving Skills of University Students According to Their Sporting Status (Example of Kütahya Dumlupınar University)

Abstract

The aim of the study is to examine the problem solving skills of individuals who do and do not do sports in Kütahya Dumlupınar University. The universe of the study consists of students at Kütahya Dumlupınar University. The sample group consists of students who continue their education in the Center and Germiyan Campus of Kütahya Dumlupınar University. Sampling groups were determined randomly. A total of 450 people, 251 women and 199 men, participated in the study. The Problem Solving Inventory, developed by Heppner & Peterson (1982) and adapted into Turkish by Şahin, et al., (1993), was used as a measurement tool. The Kolmogorov-Smirnov normality test, Independent Sample T-Test test was applied to the obtained data. According to the results of the data obtained, there is no significant difference between the total scores and sub-dimensions depending on the gender variable. Again, depending on the variable of doing sports, there is no significant difference between total scores and sub-dimensions, while there is a significant difference in the Avoidant Approach sub-dimension. In addition, it was determined that there was a high level of relationship between the Total Score and Problem Solving Skills and Approach, Avoidance sub-dimensions, while there was a low or moderate relationship between the other sub-dimensions. It has been determined that doing sports is not an effective factor in problem solving. However, it can be said that the problem-solving skills of those who do sports are partially higher than those who do not do sports.

Key Words: *Problem Solving, Skill, Sport, Student.*

Alıntı: Akın, S. & Çakto, P. (2021). Spor yapma durumlarına göre üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin karşılaştırılması (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Örneği). *International Sport Sciences Student Studies Journal*, 3(2), 32-39.

¹ Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kütahya, Türkiye. E-mail:sinan.akin@dpu.edu.tr

² Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kütahya, Türkiye. E-mail:piyamii1011@gmail.com

1. Giriş

Geçmişten günümüze insanlar hayatlarını sürdürebilmek için sürekli mücadele etmiştir. Modern olmayan zamanlarda insanlar temel ihtiyaçlarını karşılamak ve hayatlarını idame ettirebilmek için karşılaştıkları engelleri aşmanın yollarını aramıştır. Günümüz modern dünyasında ise insanların sosyal hayatlarını devam ettirebilmesi ve hedeflediği amaçları gerçekleştirebilmesi için birtakım becerilere ihtiyaç duymaktadır. Bireyin hayatında ulaşmayı hedeflediği amaçlar doğrultusunda karşılaştığı engellerin tamamı problem olarak ifade edilebilir (Bingham, 1998). Yine John Dewey bireyin aklını karıştıran, inancını güçleştiren ve ona karşı gelen bütün durumları problem olarak ifade etmektedir (Martorella, 1978; akt. Baykul 1987). Hayatta karşılaşılan güçlükler olarak da tanımlanabilir. Bireyin hayatında karşılaştığı bu güçlükleri aşabilmesi birtakım beceriye bağlı olurken bu becerilerden en önemli olanlarından bir tanesi problem çözme becerisidir. Aksu (1990) göre bireylerin günlük hayatta karşılaştığı güçlükleri ortadan kaldırması problem çözme olarak tanımlanmıştır. Bireyler günlük yaşamları sırasında çok fazla problemle karşılaşır. Farklı kişilik özelliklerine sahip olan insanlar aynı problem karşısında farklı davranışlar sergiledikleri gözlemlenmektedir. Bireylerin karşılaştıkları problemlere çözüm üretebilmesi kişilik özellikleriyle ilgili bir durumdur (Temel ve Ayan, 2015). Bilinen veya bilinmeyen bir nedenden dolayı meydana gelen fiziksel ya da zihinsel tüm problemlerin çözümü zihinsel bir süreç gerektirir (Bingham, 1998). İlerleyen zaman içerisinde karmaşık bir hal almaya başlayan toplumsal yapı, teknolojik gelişmeler, ekonomik, sosyal ve siyasal krizlerin insan hayatını düzenleyen normları etkilemesi sebebiyle bireylerin karşılaştıkları problemler artmaktadır. Karşılaşılan problemlerin beraberinde getirdiği sorunların ortadan kaldırılması noktasında kişiden kişiye değişen problem çözme becerisi bu sorunları ve belirsizlikleri ortadan kaldırmasına yardımcı olmaktadır. İnsanlar yaşamları boyunca farklı problemlerle karşı karşıya gelmektedir. Başka bir ifadeyle bireyin hayatı, çözülmesi gereken farklı biçim ve yapıda problemler doludur. İnsanların karşılaştıkları problemler ve bunların çözümü ile beraber insan hayatı daha da anlam kazanmaktadır (Büyükkaragöz ve Çivi, 1999). Bazı problemler daha önce kazanılmış alışkanlıklar ile çözülebilirken, bazıları da edinilen deneyim, bilgi ve beceri ile çözülebilmektedir (Çağlayan, vd., 2008). Problem çözme becerisi elde etmiş bireyler ister basit ister karmaşık olsun karşılaştığı bütün problemlerin üstesinden gelebilmektedir (Güzel, 2004).

Bruner 'ın aktif biçimde problem çözen olarak değerlendirdiği öğrenci, yeni eğitim-öğretim sürecini, öğrencinin çözülebilir ya da yönetilebilir problemleri keşfetmesine yardımcı olabilecek bir süreç olarak görmektedir (Balay, 2004). Bu süreçte öğrencinin karşılaştığı problemleri çözebilmesi ile hayata uyum sağlaması arasında paralel bir ilişkinin olduğu ve öğrencinin toplumdaki statüsünü belirleyecek öneme sahip olduğunu ifade etmektedir (Üstün ve Bozkurt, 2003). Dolayısıyla eğitim-öğretim süreci sırasında problem çözme becerisi bütün öğrencilere kazandırılmalıdır. Problemlere çözüm üreten, sorgulayan ve eleştiren bireyler, aynı zamanda toplumsal, ekonomik ve teknolojik gelişmelerin sağlanmasında da etkili olacaktır (Güzel, 2004).

Modern hayatın getirdiği teknolojik gelişmelerin sağladığı kolaylıklarla beraber meydana gelen hareketsiz yaşam hayatı olumsuz etkilerken buna karşı spor; sağlıklı kalabilmek, hayattan zevk alabilmek, yaşama karşı bir alternatif olarak düzenli yapılması gereken bir faaliyet haline gelmiştir. Hem fiziksel hem de zihinsel açıdan sağlıklı nesiller yetiştirebilmesi için spor son derece önemlidir. Spor faaliyetlerin başarılı aynı zamanda nitelikli bireylerin yetiştirilmesinde önemli katkıları olduğu bilinmektedir (Şenduran ve Amman, 2006). Dolayısıyla problem çözme becerileri gelişmiş bireylerin toplumun her kademesine fayda sağlayacağı yadsınamayacak bir gerçektir. Bu bilgiler doğrultusunda araştırmanın amacı; Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nde eğitim hayatlarına devam eden öğrencilerin spor yapma ve yapmama durumlarının problem çözme becerilerine etkisinin olup olmadığını incelemektir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada araştırma modeli olarak tarama modeli benimsenmiştir. Tarama modeli geçmişte yaşanan ya da halen var olan bir durumun olduğu şekliyle betimlenmesini amaçlayan araştırma

yaklaşımlarıdır. Konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve herhangi bir müdahale yapılmadan, olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2013).

2.2. Çalışma Grubu

Çalışmanın evrenini Kütahya Dumlupınar Üniversitesi bünyesinde bulunan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nin Merkez ve Germiyan Yerleşkesinde bulunan eğitim kurumlarının farklı bölümlerinde eğitimlerine devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grupları randomize olarak belirlenmiştir. Çalışmaya 199 erkek, 251 kadın olmak üzere toplamda 450 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların 298'i spor yaparken, 152'si spor yapmamaktadır.

2.3. Ölçüm Aracı

Ölçüm aracı olarak Heppner & Peterson (1982) tarafından geliştirilen, Şahin, vd., (1993) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan Problem Çözme Envanteri kullanılmıştır. 35 maddeden oluşan Problem Çözme Envanteri 1 ile 6 arası puanlanan likert tipi, bireyin problem çözme becerileri noktasında kendini algılamasını ölçen bireysel değerlendirme ölçeğidir. Puan ranjı 32 ile 192 arası olarak belirlenen, ölçekten alınan puanların yüksekliği bireylerin problem çözme noktasında kendini yetersiz algıladığını göstermektedir. Puanlama sırasında 29, 22, ve 9. maddeler puanlamanın dışında tutulur. 34, 30, 26, 25, 21, 17, 15, 14, 13, 11, 4, 3, 2. ve 1. maddeler ters olarak puanlanan maddelerdir. Belirtilen maddelerin yeterli problem çözme becerilerini betimlediği varsayılmıştır (Savaşır ve Şahin, 1997).

2.4. Veri Analizi

Çalışma kapsamında elde edilen veriler SPSS 24.0 paket programına aktarıldıktan sonra örneklem grubunu temsil etmeyen ve eksik bilgi veren katılımcılar çalışmadan çıkarılmış olup verilere Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmış olup elde edilen çarpıklık ve basıklık değerlerinin -3 ile 3 arasında olması nedeniyle parametrik testlerden Independent Sample T-Testi uygulanmış ve bulgular $p>0,05$ anlamlılık değerine göre değerlendirilmiştir.

3. Bulgular

Tablo 1.

Cinsiyet Değişkenine Göre Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Problem Çözme Yeteneğine Güven	Kadın	251	43.231	5.824	.196	.845
	Erkek	197	43.122	5.913		
Yaklaşma Kaçınma	Kadın	251	60.470	7.889	-0.205	.838
	Erkek	197	60.619	7.347		
Kişisel Kontrol	Kadın	251	18.060	2.913	1.115	.266
	Erkek	197	17.741	3.115		
Toplam	Kadın	251	121.761	11.989	.242	.809
	Erkek	197	121.482	12.250		

Tablo 1'e göre cinsiyetler arasında problem çözme becerisi ve alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ortalama puanlara bakıldığında hem kadın ($121,761\pm 11,989$) hem de erkeklerin ($121,482\pm 12,250$) problem çözme konusunda kendilerini yeterli görme düzeyleri birbirine çok yakındır. Her iki cinsiyetin de gelecekte karşılaşılabileceği problemleri çözebileceğine olan inancı benzer düzeydedir. Yine yaklaşma kaçınma çabalarının yani ilk problem çözme çabalarını tekrar gözden geçirmek için araştırma yapma eğilimlerinin her iki cinsiyet içinde düşük olduğu görülmektedir. Problemlerinde her iki cinsiyetinde kişisel kontrolünü sürdürme becerisinin orta düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 2.

Spor Yapma Değişkenine Göre Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Spor Yapma Durumu	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Problem Çözme Yeteneğine Güven	Evet	296	43.128	5.824	-.298	.766
	Hayır	152	43.289	5.913		
Yaklaşma Kaçınma	Evet	296	60.831	7.889	1.141	.254
	Hayır	152	59.961	7.347		
Kişisel Kontrol	Evet	296	18.078	2.913	1.556	.120
	Hayır	152	17.612	3.115		
Toplam	Evet	296	122.037	11.989	.1100	.272
	Hayır	152	120.862	12.250		

Spor yapma değişkenine göre gruplar arasında problem çözme becerisi ve alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ancak ortalama değerler incelendiğinde kısmen de olsa spor yapanların problem çözme yeterliliklerinin spor yapmayanlara oranla daha düşük olduğu görülmektedirler. Ortalama değerler dikkate alındığında spor yapma durumuna göre gelecekte karşılaşabileceği problemleri çözebileceğine olan inancı her iki grupta da benzer düzeydedir. Bunun yanı sıra yaklaşma kaçınma çabalarının yani ilk problem çözme çabalarını tekrar gözden geçirmek için araştırma yapma eğilimlerinin her iki grup içinde düşük olduğu ancak spor yapmayanların bu eğilimlerinin diğer gruba oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Problemlerinde her iki grubunda kişisel kontrolünü sürdürme becerisinin yine spor yapmayan bireylerde daha iyi olduğu görülmektedir (Tablo2).

Tablo 3.

Cinsiyet değişkenine göre problem çözme becerilerinin sınıflarının karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Aceleci Yaklaşım	Kadın	251	18.060	2.913	.280	.779
	Erkek	197	17.741	3.115		
Düşünen Yaklaşım	Kadın	251	31.510	4.779	-1.069	.286
	Erkek	197	31.386	4.488		
Kaçıngan Yaklaşım	Kadın	251	19.578	3.492	.543	.587
	Erkek	197	19.924	3.283		
Değerlendirici Yaklaşım	Kadın	251	16.406	3.928	1.710	.088
	Erkek	197	16.208	3.715		
Kendine Güvenli Yaklaşım	Kadın	251	12.311	2.729	-.447	.655
	Erkek	197	11.899	2.259		
Planlı Yaklaşım	Kadın	251	22.885	3.346	-.421	.674
	Erkek	197	23.031	3.540		

Tablo 3'e göre problem çözme becerilerinin sınıfları karşılaştırıldığında tüm sınıflandırmalarda cinsiyet değişkenine göre ortalamalarda sayısal farklılıklar söz konusu olsa da bu farklılıklar istatistiksel açıdan anlamlı değildir.

Tablo 4.

Spor yapma değişkenine göre problem çözme becerilerinin sınıflarının karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Spor Yapma Durumu	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Aceleci Yaklaşım	Evet	296	31.5304	4.82849	.495	.621
	Hayır	152	31.3092	4.28957		
Düşünen Yaklaşım	Evet	296	19.6385	3.50995	-.793	.428
	Hayır	152	19.9079	3.18597		
Kaçınan Yaklaşım	Evet	296	16.7669	4.06094	3.775	.000*
	Hayır	152	15.4474	3.17855		
Değerlendirici Yaklaşım	Evet	296	12.1453	2.54369	.184	.854
	Hayır	152	12.0987	2.53651		
Kendine Güvenli Yaklaşım	Evet	296	22.7297	3.76621	-2.117	.035*
	Hayır	152	23.3750	2.61380		
Planlı Yaklaşım	Evet	296	15.7736	2.99482	1.652	.099
	Hayır	152	15.3421	2.40062		

*p<.05

Tablo 4'e göre spor yapma değişkenine göre problem çözme becerisi sınıflarından kaçınan yaklaşım ve kendine güvenli yaklaşım türlerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık söz konusu iken, diğer problem çözme becerisi türlerinde spor yapma değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark söz konusu değildir.

4. Tartışma ve Sonuç

Kütahya Dumlupınar Üniversitesinde eğitimlerine devam eden öğrencilerin spor yapma durumlarına göre problem becerilerini incelemek; problem çözme becerilerinin cinsiyet, spor yapma değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğini incelemek üzere yapılan araştırmada cinsiyetler arasında problem çözme becerisi ve alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ortalama puanlara bakıldığında hem kadın hem de erkeklerin problem çözme konusunda kendilerini yeterli görme düzeyleri birbirine çok yakındır. Her iki cinsiyetin de gelecekte karşılaşabileceği problemleri çözebileceğine olan inancı benzer düzeydedir. Yine yaklaşıma kaçınma çabalarının yani ilk problem çözme çabalarını tekrar gözden geçirmek için araştırma yapma eğilimlerinin her iki cinsiyet içinde düşük olduğu görülmektedir. Problemlili durumlarda her iki cinsiyetinde kişisel kontrolünü sürdürme becerisinin orta düzeyde olduğu görülmektedir. Spor yapma değişkenine göre gruplar arasında problem çözme becerisi ve alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ancak ortalama değerler incelendiğinde kısmen de olsa spor yapanların problem çözme yeterliliklerinin spor yapmayanlara oranla daha düşük olduğu görülmektedirler. Ortalama değerler dikkate alındığında spor yapma durumuna göre gelecekte karşılaşabileceği problemleri çözebileceğine olan inancı her iki grupta da benzer düzeydedir. Bunun yanı sıra yaklaşıma kaçınma çabalarının yani ilk problem çözme çabalarını tekrar gözden geçirmek için araştırma yapma eğilimlerinin her iki grup içinde düşük olduğu ancak spor yapmayanların bu eğilimlerinin diğer gruba oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Problemlili durumlarda her iki grubunda kişisel kontrolünü sürdürme becerisinin yine spor yapmayan bireylerde daha iyi olduğu görülmektedir. Problem çözme becerilerinin sınıfları karşılaştırıldığında tüm sınıflandırmalarda cinsiyet değişkenine göre ortalamalarda sayısal farklılıklar söz konusu olsa da bu farklılıklar istatistiksel açıdan anlamlı değildir. Spor yapma değişkenine göre problem çözme becerisi sınıflarından kaçınan yaklaşım ve kendine güvenli yaklaşım türlerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık söz konusu iken, diğer problem çözme becerisi türlerinde spor yapma değişkenine göre

istatistiksel açıdan anlamlı bir fark söz konusu değildir. Mirzeoğlu, vd., (2010) tarafından yapılan ortaöğretim kurumlarında eğitim gören lisanslı olarak spor yapan öğrencilerin problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenlere bağlı olarak incelenmesi isimli çalışmalarında, lisanslı olarak spor yapan bireylerin problem çözme becerileri, spor yapmayan öğrencilere göre daha yüksek bulunurken, cinsiyet değişkenine göre iki grup arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Çalışmamıza benzer şekilde spor yapma değişkenine göre ortalama değerlerde spor yapanların puanı daha yüksek bulunmuşken istatistiksel yönden anlamlı fark bulunmamıştır. Çağlayan, vd., (2008) tarafından yapılan spor yapan ortaöğretim öğrencilerinin problem çözme becerilerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi adlı çalışmalarında spor yapan öğrencilerin Aceleci Yaklaşım Alt Boyutunda çalışmamıza benzer sonuçlar elde edildiği görülmektedir. Bottger ve Yetton (1987) tarafından yapılan araştırma sonucunda problem çözmeye bireyselleştirilmiş eğitimin sporculara uygulanması grup performansını artırdığı ve bireyselleştirilmiş eğitim alan gruplar ile almayan gruplar arasında eğitim alan grup lehine anlamlı düzeyde bir fark olduğu belirlenmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin problem çözme becerilerinin farklı değişkenlere göre incelendiği çalışmada; yaş değişkenine, cinsiyet değişkenine, aktif spor yapan öğretmenlerin yaptıkları spor branşı değişkenine bağlı olarak anlamlı seviyede farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir (Temel ve Ayan, 2015). İzlenen literatürde elde edilen bulgular çalışmamızı destekler niteliktedir. Erdemli ve Yaşartürk, (2020) tarafından beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin serbest zaman doyum düzeyleri ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemek üzere yapılan çalışmada problem çözme envanteri toplam puan ortalamaları ve alt boyutları, serbest zaman doyum ölçeği toplam puan ortalamaları ve alt boyutları cinsiyet değişkeni bağlı olarak değerlendirildiğinin “Kaçıngan” alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Türkçapar (2009) tarafından beden eğitimi ve spor öğrencilerinin çeşitli değişkenler açısından problem çözme becerilerinin incelendiği çalışmada beden eğitimi bölümündeki kadın öğrencilerin problem çözme becerileri toplam puanlarının aritmetik ortalaması erkek öğrencilerinden daha yüksek olduğu saptanmıştır. Yine beden eğitimi bölümündeki öğrencilerin cinsiyet ile problem çözme becerileri toplam puanları arasındaki ilişki düzeyine bakılmış olup istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Germi, (2006) tarafından yapılan gençlik ve spor genel müdürlüğüne bağlı kurumlarda görev yapan spor yöneticilerinin problem çözme becerilerinin incelendiği çalışmada problem çözme yeteneğine güven ve kişisel Kontrol alt boyutlarında cinsiyet değişkenine bağlı olarak anlamlı bir fark olmadığı ama Yaklaşma-Kaçınma alt boyutunda cinsiyete bağlı olarak kadınların lehine anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır.

Çalışmamızın aksine Korkut (2002) tarafından yapılan öğrencilerinin problem çözme becerilerinin değerlendirilmesi adlı çalışmasında elde edilen bulgulara göre cinsiyet, yaş ve okul türü değişkenleri problem çözme becerilerini algılamada fark yarattığı saptanmıştır. Kuru ve Karabulut (2009) tarafından yapılan dans eğitimi ve ritim eğitimi alan beden eğitimi ve spor yüksek okul öğrencilerinin problem çözme becerilerinin incelendiğini çalışmada çalışmaya katılan kadın öğrencilerin problem çözme beceri puanları ortalaması ile erkek öğrencilerin puan ortalaması arasında istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde fark bulunmuştur. Başka bir çalışmada öğretmen adaylarının öz-yeterlilik ile problem çözme becerileri, sınıf düzeyi ve cinsiyet değişkenlerine bağlı olarak alt boyut puanlarında farklılık göstermiştir (Yenice, 2012). Yine Eski ve Görgüt (2018) tarafından beden eğitimi ve spor yüksek okulu özel yetenek sınavlarına katılan adayların öğrenme biçimleri ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yaptıkları çalışmada problem çözme alt boyutu olan aceleci yaklaşım ile diğer alt boyutlar arasında bir ilişkiye rastlanmadığı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak, öğrencilerin spor yapma ve yapmama durumlarına bağlı olarak spor yapmanın problem çözme noktasında etkili bir faktör olmadığı saptanmıştır. Ama elde edilen verilerin ortalama değerler açısından etkisi olduğu söylenebilir. Yine spor yapanların problem çözme becerilerinin kısmen de olsa spor yapmayanlara oranla daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda yeni çalışmaların yapılması önemlidir.

Kaynakça

- Aksu, M. (1989). *Problem Çözme Becerilerinin Geliştirilmesi*. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Problem Çözme Yöntemleri Sempozyumu, 44-54.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, bilgi toplumu ve eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37 (2), 61-82.
- Baykul, Y. & Aşkar, P. (1987). Problem ve problem çözme. Matematik Öğretimi. *Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 193. Açıköğretim Fakültesi Yayınları*.
- Bingham, A. (1998). *Çocuklarda problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesi*. Çev. A. Ferhan Oğuzhan. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Bottger, P.G. & Yetton, P.W. (1987). Improving group performance by training in individual problem solving. *Journal of Applied Psychology*, Vol. 72, No. 4, 651-657.
- Büyükkaragöz, S. & Çivi, C. (1999). *Genel öğretim metotları*. İstanbul: Öz Eğitim Yayınları.
- Çağlayan, H. S., Taşgün, Ö. & Yıldız, Ö. (2008). Spor yapan lise öğrencilerinin problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 62-77.
- Erdemli, E. & Yaşartürk, F. (2020). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin serbest zaman doyum düzeyi ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(3), 1871-1882.
- Eski, T. & Görgüt, İ. (2018). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu özel yetenek sınavına katılan adayların öğrenme biçimleri ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26 (6), 2105-2116. DOI: 10.24106/kefdergi.412004.
- Germi, H. (2006). *Gençlik ve spor genel müdürlüğünde görev yapan spor yöneticilerinin problem çözme becerilerinin değerlendirilmesi* (Doctoral dissertation), Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
- Güzel, A. (2004). *Marmara üniversitesi öğrencilerinin öğrenme stilleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- Heppner, P. P. & Peterson, C. H. (1982). The development and implications of a personal-problem solving inventory. *Journal of Counseling Psychology*, 29, 66-75.
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Korkut, F. (2002). Lise öğrencilerinin problem çözme becerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 177-184.
- Kuru, Emin. & Karabulut, E. O. (2009). Ritim eğitimi ve dans dersi alan ve almayan beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenler bakımından incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 441-458.
- Martorella, P. H. (1978). John Dewey: Problem solving and history teaching. *The Social Studies*, 69(5), 190-194.
- Mirzeoğlu, D., Özcan, G., Kıyak, Ö. & Aydemir, F. (2010). Ortaöğretimde lisanslı olarak spor yapan ve spor yapmayan öğrencilerin problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(2), 3-19.
- Savaşır, I. & Şahin, H. N. (1997). Bilişsel-davranışçı terapilerde değerlendirme: sık kullanılan ölçekler. *Türk Psikologlar Derneği Yayınları*, No.:9, Özyurt Matbaacılık, Ankara.
- Şahin, N., Şahin, N. H. & Heppner, P. P. (1993). The psychometric properties of the problem solving inventory. *Cognitive Therapy and Research*, 17, 379-396.
- Şenduran, F. & Amman, T. (2006). *Sporcu olan ve olmayan ortaöğretim öğrencilerinin problem çözme yaklaşımları*. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 3-5 Kasım. Muğla Üniversitesi, Atatürk Kültür Merkezi.
- Temel, V. & Ayan, V. (2015). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin problem çözme becerileri. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 17 (29): 70-76, 2015 ISSN: 2147 – 7833.
- Türkçapar, Ü. (2009). Beden eğitimi spor yüksekokulu öğrencilerinin farklı değişkenler açısından problem çözme becerileri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 129-139.
- Üstün, A. & Bozkurt E. (2003). İlköğretim Okulu Müdürlerinin Kendilerini Algılayışlarına Göre Problem Çözme Becerilerini Etkileyen Bazı Mesleki Faktörler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Mart, 11 (1), 13-20.
- Yenice, N. (2012). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ile problem çözme becerilerinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39), 36-58.

ENGLISH EXTENDED SUMMARY

Introduction: From past to present, people have faced some problems while continuing their lives. All of the obstacles that an individual encounters in line with the goals he/she aims to achieve in his/her life are expressed as problems (Bingham, 1998). In John Dewey's words, all situations that confuse the individual, make his belief difficult and go against him are a problem (Martorella, 1978; cited in Baykul 1987). While the ability of an individual to overcome these difficulties in his life depends on a number of skills, one of the most important of these skills is problem solving. According to Aksu (1990), eliminating the difficulties that individuals face in daily life is defined as problem solving. In today's modern world, people need problem-solving skills in order to maintain their social life and achieve their goals. The problem-solving skill that varies from person to person helps to eliminate the uncertainties and problems brought about by the problems encountered. While some problems can be solved with previously acquired habits, others can be solved with experience, knowledge and skills (Çağlayan, et al., 2008). Individuals who have acquired problem solving skills can overcome all the problems they encounter, whether simple or complex (Guzel, 2004). In line with this information, the aim of the research is to investigate whether the status of doing sports and not doing sports affects the problem solving skills of the students who continue their education at Kütahya Dumlupınar University. **Method:** The universe of the study consists of students at Kütahya Dumlupınar University. The sample group consists of students who continue their education in different departments located in the Center and Germiyan Campus of Kütahya Dumlupınar University. Sampling groups were determined randomly. A total of 450 students, 199 male and 251 female, participated in the study. While 298 of the participants do sports, 152 do not. The Problem Solving Inventory, developed by Heppner & Peterson (1982) and adapted into Turkish by Şahin, et al., (1993), was used as a measurement tool. Kolmogorov-Smirnov normality test was applied to the obtained data and due to the obtained skewness and kurtosis values, Independent Sample T-Test and Correlation test, which are parametric tests, were applied. The findings were evaluated according to the $p>0.05$ significance value. **Findings:** There was no statistically significant difference between the genders in problem solving skills and sub-dimensions. However, it can be said that women's problem-solving skills are lower than men's. There was no statistically significant difference in problem solving skills and sub-dimensions between the groups according to the variable of doing sports. However, it can be said that the problem-solving skills of those who do sports are partially higher than those who do not do sports. **Conclusion:** It has been determined that doing sports is not an effective factor in problem solving, depending on whether the students do or not do sports. But it can be said that the obtained data has an effect on the average values. Again, it can be said that the problem-solving skills of those who do sports are partially higher than those who do not do sports.